

1. Загальні положення

1.1. Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», інших чинних нормативних документів з питань вищої освіти Міністерства освіти і науки України та Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (далі – Університет).

1.2. Цим Положенням визначається порядок контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів, який розроблений з метою удосконалення діючої в університеті системи забезпечення якості вищої освіти та адаптації її до загальноєвропейських вимог та вимог Європейської кредитно-трансферної системи (далі – ЄКТС).

1.3. Встановлений порядок контролю навчальних досягнень студентів спрямований на ефективну реалізацію таких завдань:

- підвищення мотивації студентів до систематичної активної роботи впродовж навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування складових професійної компетентності;

- систематизація знань та активне їх засвоєння впродовж навчального періоду;

- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю, і програмою дисципліни та її обсягом;

- прозорість контролю, що забезпечується ознайомленням студентів на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;

- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх структурування за змістом і у часі;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей студентів, розвитку їх творчого потенціалу шляхом контролю виконаних ними індивідуальних завдань.

2. Організація поточного і семестрового контролю

2.1. Контрольні заходи, зокрема поточний та семестровий контролю проводяться згідно із графіком навчального процесу Університету і робочою програмою навчальної дисципліни.

2.2. Поточний контроль навчальних досягнень студента здійснюється впродовж семестру з метою оцінювання рівня засвоєння студентом навчального матеріалу під час усіх видів навчальних занять. Головним завданням поточного контролю є допомога студенту в організації і коригуванні його самостійної роботи з вивчення дисципліни.

Поточний контроль з навчальної дисципліни рекомендується завершувати за тиждень до завершення теоретичного навчання у семестрі.

2.3. Поточний контроль проводиться у формі тестування, перевірки та прийому домашніх практичних завдань, рефератів, звітів тощо, захисту лабораторних та розрахунково-графічних робіт. Цей вид контролю здійснюється викладачами, які ведуть лекційні та практичні (лабораторні, семінарські) заняття як під час аудиторних занять, так і в час поза аудиторної роботи (захист індивідуальних завдань, курсових робіт тощо) у терміни, визначені робочою програмою навчальної дисципліни і графіком навчального процесу.

2.4. Об'єктами поточного контролю є:

- рівень знань, виявлений у відповідях і виступах на семінарських і практичних заняттях;
- систематичність виступів та активність роботи на семінарських і практичних заняттях;
- якість виконання індивідуальних завдань;
- якість виконання контрольних робіт, тестування з окремих тем (модулів) дисципліни;
- якість оформлення робіт і дотримання стандартів;
- якість написання рефератів, конспектів навчальних чи наукових текстів, перекладу іноземних текстів встановлених обсягів;
- обґрунтованість відповідей при захисті лабораторних і розрахункових робіт, курсових робіт (проектів), творчих робіт тощо;
- рівень знань, набутий при самостійному опрацюванні тем чи окремих питань з дисципліни тощо.

2.5. При проведенні поточного контролю рекомендується керуватися такими критеріями:

- для семінарських занять: залежно від загального обсягу дисципліни, кількості аудиторних годин, відведених на цей вид роботи, кількості питань з тем занять, викладач при структуруванні дисципліни встановлює обов'язковий мінімум основних виступів студента на семінарських заняттях у семестрі і мінімальну кількість виступів з обговорення поставлених питань (участь у дискусії);
- для практичних занять: виконання у повному обсязі аудиторної роботи, обов'язкових домашніх чи контрольних завдань тощо;
- для лабораторних занять: своєчасне і якісне виконання та оформлення лабораторних робіт, запланованих робочою програмою навчальної дисципліни, їх захист в установлені робочим планом терміни;
- для індивідуальних завдань: якісне виконання розрахунково-графічних робіт, курсових робіт, творчих робіт, дотримання установленого кафедрою графіку їх виконання тощо.

При розробці критеріїв викладач повинен враховувати обґрунтовані фізіологічні норми навчального навантаження студента (45 академічних годин загального навантаження на тиждень)

2.6. Контроль і облік поточної успішності студентів здійснюється викладачем шляхом виставлення в «Журналі обліку успішності академічної групи» оцінок (кількості балів), отриманих студентом за кожний зарахований вид роботи згідно із робочою програмою навчальної дисципліни.

2.7. Семестровий контроль згідно з чинними нормативними документами може проводитись у формі екзамену, заліку, диференційованого заліку. Особливості проведення семестрового контролю відображаються у робочій програмі та описі навчальної дисципліни і доводяться до відома студентів на першому занятті.

Завданням семестрового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання і набуті практичні навички, уміння сформулювати своє ставлення до об'єкту вивчення.

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, тестова, комбінована тощо) визначається відповідною кафедрою. При цьому тривалість письмової компоненти не повинна перевищувати дві академічні години.

Студент вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених робочою програмою цієї дисципліни.

2.8. При проведенні семестрового контролю у формі заліку (диференційованого заліку) підсумкова оцінка з дисципліни виставляється викладачами, які проводили заняття з дисципліни, як правило, на останньому занятті за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи за умови повного виконання студентом програми дисципліни. При цьому присутність студента не обов'язкова.

При проведенні семестрового контролю у формі екзамену підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи та підсумкового контрольного заходу – екзамену.

2.9. Обсяг матеріалу, що виноситься на підсумковий контрольний захід у формі екзамену, має охоплювати зміст дисципліни відповідно до її робочої програми, а завдання мають мати систематизований та узагальнений характер. Варіанти контрольних завдань (екзаменаційні білети) мають бути рівнозначними за складністю. Структура завдань, система та критерії оцінювання результатів їх виконання затверджуються на засіданні кафедри та доводяться до відома студентів на початку семестру.

2.10. Присвоєння студенту кредитів ЄКТС з дисципліни проводиться за умови виконання ним усіх вимог робочої програми і успішного складання семестрового контролю у визначеній навчальним планом формі.

2.11. Перескладання семестрового контролю з дисципліни з метою підвищення оцінки не допускається.

2.12. Ліквідація академічної заборгованості з семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом.

2.13. Повторне складання семестрового контролю з дисципліни, з якої отримана незадовільна оцінка, допускається не більше двох разів: перший раз викладачеві (талон № 2), другий – комісії (талон К), яка створюється розпорядженням директора інституту (декана факультету). До складу комісії, як правило, входить лектор курсу та/або викладач, що вів практичні (семінарські, лабораторні) заняття, завідувач відповідної кафедри, представник від деканату (директор (декан), заступник директора (декана)).

Повторне складання семестрового контролю проводиться у формі, визначеній кафедрою, та оцінюються за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Студент, який склав три і більше екзаменів за талоном № 2 з оцінкою «незадовільно», відраховується з університету.

Студент, який під час складання семестрового контролю за талоном К отримав незадовільну оцінку, відраховується з університету.

У разі неявки студента на екзамен за основним талоном у відомості обліку успішності проставляється запис «не з'явився». Якщо студент не з'явився на екзамен з поважних причин, підтверджених документами, йому наказом ректора Університету дозволяється скласти екзамен за талоном № 1. У інших випадках студент складає екзамен за талоном № 2.

Якщо студент не з'явився на семестровий залік чи екзамен за талоном № 2 або талоном К з поважних причин, підтверджених документами, йому наказом ректора Університету дозволяється скласти семестровий контроль за тим же талоном.

2.14. Ректор університету, за наявності поважної причини, може встановлювати студенту індивідуальні терміни проведення семестрового контролю.

2.15. Студент, який за результатами семестрового контролю має академічну заборгованість і не ліквідував її в установлені терміни, має право подати заяву на ім'я ректора щодо перенесення на наступний семестр вивчення дисципліни, з якої він не атестований. Порядок повторного вивчення дисципліни регламентується відповідним положенням.

2.17. Перезарахування оцінок за складені раніше екзамени і заліки студентам, що повторно навчаються чи поновлені, проводиться директорами інститутів (деканами факультетів) на початку кожного семестру у формі розпорядження по інституту (факультету). При цьому, як правило, підлягають перезарахуванню оцінки «добре» і «відмінно». Оцінки з предметів, які не перезараховані, вважаються анульованими.

Перезараховані екзамени вносяться у відомості обліку успішності до початку екзаменаційної сесії секретарем деканату інституту (факультету) на підставі розпорядження директора інституту (декана факультету). У відомості проставляється оцінка, номер і дата видачі розпорядження, підпис секретаря деканату інституту (факультету). Студентам заочної форми навчання ці записи вносить методист заочної форми навчання.

2.18. Підсумковий контроль – атестація здобувачів вищої освіти на певному освітньому рівні здійснюється згідно з Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

На атестацію осіб, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, вноситься система компетенцій, що визначає нормативний зміст відповідної освітньої програми підготовки фахівця.

2.19. До підсумкової атестації допускаються студенти, які повністю виконали освітню програму і отримали позитивні оцінки з усіх навчальних

дисциплін (нормативних і вибіркових) та практик, внесених до індивідуального навчального плану (залікової книжки) студента.

2.20. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, магістра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здійснюється екзаменаційною комісією. Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти, присвоює відповідну кваліфікацію, видає документ про вищу освіту державного зразка і додаток до диплома європейського зразка за встановленою формою.

3. Система оцінювання знань студентів та ведення документації з обліку успішності

3.1. Оцінювання навчальних досягнень студентів з кожної навчальної дисципліни здійснюється згідно з розробленими кафедрою критеріями на основі підсумків поточного і семестрового контролю. Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення.

3.2. Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо.

3.3. Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 1.

Таблиця 1. Відповідність національної шкали оцінювання шкалі оцінювання ЄКТС та шкалі університету

Оцінка			Визначення	Рекомендована частка оцінок за результатами рейтингу, %
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За шкалою університету		
5 (відмінно)	A	90-100	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Студент приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером;	10
4 (добре)	B	82-89	Міцні знання передбаченого програмою матеріалу. У відповідях на питання є незначні помилки. Студент правильно використовує отримані знання при вирішенні	25

Оцінка			Визначення	Рекомендована частка оцінок за результатами рейтингу, %
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За шкалою університету		
			практичних завдань, правильно володіє прийомами роботи з устаткуванням і приладами;	
4 (добре)	C	75-81	Міцні знання передбаченого програмою матеріалу. Відповіді на запитання є не повними. Студент правильно використовує отримані знання для вирішення практичних завдань, правильно володіє прийомами роботи з устаткуванням і приладами, але допускає незначні помилки;	30
3 (задовільно)	D	67-74	Знання у межах базової компоненти. Суттєві неточності у відповідях на запитання, але не допускає грубих помилок при відповіді. Студент допускає окремі помилки при виконанні практичних завдань або недостатньо чітко виконує роботу з устаткуванням.	25
3 (задовільно)	E	60-66	Знання у межах базової компоненти, але студент глибоко їх не засвоїв, допускає окремі помилки у відповідях на запитання, недостатньо чітко виконує роботу з устаткуванням, допускає помилки при виконанні практичних завдань;	10
2 (незадовільно)	FX	35-59	Грубі помилки у відповідях у межах базової компоненти. Студент не спроможний використати одержані знання на практиці, не володіє навичками роботи з устаткуванням та комп'ютером;	
2 (незадовільно)	F	0-34	Грубі помилки у відповідях на питання в межах навчальної програми. Студент не спроможний виконувати практичні завдання з даної дисципліни, не володіє навичками роботи з устаткуванням.	

3.4. При проведенні семестрового контролю у формі заліку (диференційованого заліку) підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за результатами поточного контролю. У цьому випадку усі 100 балів виділяються на поточний контроль.

При проведенні семестрового контролю у формі екзамену підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за результатами поточного контролю та підсумкового контрольного заходу. У цьому випадку результати як поточного так і підсумкового контролю оцінюються за 100-бальною шкалою кожен з ваговими коефіцієнтами відповідно 0,6 та 0,4.

Наприклад, дисципліна вивчається один семестр і формою підсумкового

контролю є екзамен. Сумарна кількість балів з дисципліни визначається за формулою

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот}} + 0,4 \cdot S_{\text{підс}},$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль, $S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Якщо дисципліна вивчалася два чи більше семестрів і у деяких з них формою підсумкового контролю є залік або форма підсумкового контролю відсутня, а у останньому семестрі формою підсумкового контролю є екзамен, то сумарна кількість балів за поточний контроль визначається як середньозважена за усі семестри з ваговим коефіцієнтом 0,6. У цьому випадку екзамен проводиться за програмою усіх семестрів і оцінюється за 100-бальною шкалою з ваговим коефіцієнтом 0,4.

Наприклад, дисципліна вивчається два семестри і у першому семестрі формою підсумкового контролю є залік (або форма підсумкового контролю відсутня), а у другому семестрі – екзамен. Сумарна кількість балів з дисципліни знаходиться за формулою

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот сзв}} + 0,4 \cdot S_{\text{підс}},$$

де $S_{\text{пот сзв}}$ – середньозважена кількість балів за поточний контроль у двох семестрах, що визначається за формулою

$$S_{\text{пот сзв}} = (K_1 \cdot S_{\text{пот1}} + K_2 \cdot S_{\text{пот2}}) / (K_1 + K_2);$$

$S_{\text{підс1}}, S_{\text{підс2}}$ – кількість балів за поточний контроль відповідно у першому та другому семестрах, K_1 та K_2 – число кредитів у першому і другому семестрах; $S_{\text{підс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

3.5. Кількість балів за 100-бальною шкалою та оцінки за національною шкалою і шкалою ЄКТС, отримані при складанні екзамену (заліку), заносяться у відомість обліку успішності з навчальної дисципліни у день складання екзамену (заліку). Не пізніше наступного дня після екзамену (заліку) відомість обліку успішності здається в деканат.

3.6. Відомості обліку успішності видаються в деканатах викладачам та приймаються від них і реєструються в книзі видачі і повернення заліково-екзаменаційних відомостей із зазначенням дати видачі і повернення.

Видача відомостей обліку успішності іншим особам забороняється.

3.7. Якщо дисципліна вивчалася кілька семестрів з проведенням семестрового контролю тільки у формі заліків (диференційованих заліків), то у додатку до диплома виставляється підсумкова оцінка, яка встановлюється на основі середньозваженої кількості балів, одержаних студентом за усі семестри вивчення цієї дисципліни.

Якщо дисципліна вивчалася кілька семестрів з проведенням семестрового контролю у формі заліків та екзаменів, то у додатку до диплома виставляється підсумкова оцінка, яка встановлюється на основі середньозваженої кількості балів усіх диференційованих оцінок.

3.8. Оцінка з педагогічної практики виставляється на основі результатів захисту студентами звіту за практику.

Результати захисту звітів за практику оцінюються за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну чотирибальну шкалу та шкалу ЄКТС.

При оцінюванні педагогічної практики бали за видами діяльності студента-практиканта розподіляються так: навчальна робота – до 50 балів, позакласна робота зі спеціальності – до 10 балів, характеристика учня (класу) – до 10 балів, виховна робота – до 30 балів.

Якщо педагогічна практика проводиться з двох спеціальностей, то кількість балів за навчальну роботу між спеціальностями розподіляються так: за першу спеціальність – до 30 балів, а за другу – до 20 балів.

Критерії оцінювання за видами діяльності студента-практиканта розробляються відповідними кафедрами.

Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності та в індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента за підписом керівника практики з першої спеціальності.

Студенту, який не виконав програми практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

Якщо повторне проходження практики призначене на наступний семестр, то в цьому семестрі студент вважається невстигаючим і права на одержання академічної стипендії не має.

Студент, який при повторному проходженні практики отримав незадовільну оцінку за практику, відраховується з Університету.

Оцінювання інших видів практики (технологічної, польової, обчислювальної тощо) здійснюється згідно з критеріями, зазначеними у програмах цих практик.

3.9. Оцінки за курсові роботи виставляються на підставі результатів захисту студентами цих робіт перед комісією у складі двох-трьох викладачів, призначених завідувачем кафедри, з участю безпосереднього керівника роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну чотирибальну шкалу та шкалу ЄКТС. Оцінка вноситься у відомість обліку успішності та в індивідуальний навчальний план студента (залікову книжку) за підписом керівника курсової роботи.

Критерії оцінювання курсових робіт розробляються відповідними кафедрами.

У випадку, коли студент за курсову роботу отримав оцінку «незадовільно», він має право на повторний її захист за талоном № 2 і талоном К.

Студент, який на захисті курсової роботи за талоном К отримав незадовільну оцінку, відраховується з Університету.

4. Деякі особливості організації поточного і підсумкового контролю для студентів заочної форми навчання

4.1. Студентам заочної форми навчання, які успішно навчаються, до початку екзаменаційної сесії висилаються (видаються) довідки-виклики встановленого зразка.

Видача довідок-викликів і явка студентів заочної форми навчання на екзамену підлягають строгому контролю.

На оплачувану додаткову відпустку мають право студенти-заочники, які до початку екзаменаційної сесії виконали курсові роботи з дисциплін, що виносяться на сесію.

Студенти заочної форми навчання, яким з поважних причин перенесено термін екзаменаційної сесії, мають право на додаткову оплачувану відпустку.

4.2. Студенти заочної форми навчання, які не виконали навчального плану і не мають права на додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням, допускаються до виконання лабораторно-практичних робіт, до складання заліків та екзаменів без подальшого надання оплачуваної відпустки за поточний навчальний рік.

4.3. Неявка на екзамен (залік) студентів заочної форми навчання відмічається у відомості обліку успішності словами «не з'явився» і підписом екзаменатора.